

CERKVENI GLASNIK

Z A T R Ž I Š K O V Ž U P N I J O

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec — Posamezna številka 1 — Din

LET 1939

DECEMBER

ŠTEV. 12

Pripravite pot Gospodu!

Advent pomeni prihod — prihod Gospodov. Trojen je Gospodov prihod. Prvi, ko je v sveti noči Beseda meso postala. Drugi, ko se bo prikazal na oblakih neba, da bo ob koncu sveta sodil žive in mrtve. In tretji prihod? Med prvim in drugim prihodom prihaja Gospod pogosto k nam; toda ne kot majhen, ubog otrok, tudi ne kot strog sodnik, temveč čisto tiho, neopaženo pride v srce vsakega človeka, ki se le odpre. To je prihod Kristusov v milosti. In ta advent je za nas silno važen! Hrepeneti moramo po njem in pripravljati se moramo nanj!

Usodno za naše versko življenje je to, da ne razumemo več pravega pomena in namena svetega adventnega časa. Na prvi prihod Kristusov še mislimo, pre malo pa na neprestano prihajanje Gospodovo v milosti. Zato pogosto ne naredi adventni čas na nas posebnega vtisa, gre mimo nas in nas pusti prazne. Skoro nič se pogosto ne pozna, da je prišel Gospod v nas. Zato je važno, da dobro izkoristimo adventne tedne.

Advent je čas duše, čas pričakovanja kot noben drugi čas. Je čas ponotranjenja, morda najizdatnejši čas vsega cerkvenega leta. Zato naj vsak posameznik pomisli, kako bo ta sveti čas obhajal. V krščanskem duhu naj dobi od tega svetega časa vsak polno koristi. Upoštujmo lepe navade:

1. **Zornice** obhajamo v adventu. Marsijske so še prljubljene, saj so tudi nekaj izredno lepega. Še pred nedavnimi leti se je prav iz vsake družine vsak dan kdo dvignil zjutraj k zornicam. Tudi iz oddaljenih vasi so se zgrinjale vrste dobrih vernikov v cerkev. Poživimo lepo navado svojih očetov in mater! Postavimo zornice v osrčje adventnega pričakovanja! Skupno z duhovnikom da-

rujmo sveto daritev in po možnosti pristopajmo tudi k mizi Gospodovi. Kristus prihaja pri sveti daritvi na oltar, v sv. obhajilu v nas.

2. **Pobožno branje** naj bo z adventom uvedeno v naše družine. Kako nestrpo pričakujemo zlasti v današnjih napetih časih dnevnih časopisov in novic. Pa morda kdo bere samo posvetno branje, kaj nabožnega pa nikdar ne pogleda. Posveini duh se s tem naseljuje v človeškem sreču. Vzemimo v zimskih večerih v roke tudi kaj nabožnega. Velik hišni prijatelj je »Bogoljub« in »Glasnik Srca Jezusovega«. Po obliki in vsebini sta privlačna prav za vsakega. Izobraženec in preprost človek bere ta dva lista z veliko koristjo. Naj vsaj eden teh dveh prijateljev prihaja v sleherno družino! Svetlo pismo je seveda najlepša knjiga. Zgodbe svetega pisma in lepa izdanja svetega pisma nove zaveze naj bi imela častno mesto v vsaki družini. Kako lepo bi bilo, ko bi v družinah skupno kaj brali v zimskih večerih iz dobrih, svetih knjig in listov!

3. **Skupna družinska molitev** naj tudi pospešuje adventno razpoloženje. Skupna molitev rožnega venca naj bo v tem svetem času poživljena. Angelovo češenje naj redno pozdravlja Marijo, po kateri nam je bil rojen Kristus. Lepo in vzpodbudno bi bilo, ko bi v naših družinah zadonela kdaj tudi kakšna adventna pesem.

4. **Adventno sv. obhajilo** so naši predniki enako cenili kot velikonočno. Ni pod grehom ukazano, a vedno srce čuti, da je nad vse primerno. S kakšnimi čustvi bomo postavljali jaslice, če ne bo pripravljen za Jezusa prostor tudi v naših srečih?

Pripravimo se vredno za prihod Kristusov!

Zaletel Vinko:

Doživljaji enega dneva.

Katoličani žive raztreseni po vsej Srbiji. Večinoma so priseljenci iz katoliških krajev, ki si tu služijo kruh. Kjer jih je več skupaj, tam je pokojni škof dr. Gnidovec postavil kapelo ali cerkev. Približno vsak mesec enkrat pride tja duhovnik iz Skoplja in tam en dan župnikuje.

Na praznik Vseh svetnikov sem šel, kot že dvakrat prej, tudi jaz maševati v 50 km oddaljeni Veles. Kot sliko tukajšnjih verskih razmer opišem, kako sem priživel praznik.

Za pravoslavne je bil seveda naš praznik navaden delavnik. Nisem pomislil na to in sem zamudil delavniški vlak. Tja moram priti, ljudje me čakajo. Kaj sedaj? Šoferji taksijev zahtevajo oderuško preveč. Iščem tovorni ali privatni avto — nobeden ne gre v Veles. Slednjič dobim motor in z nekim fantom na vso moč dirjava in v poldruži uri dospeva v Veles. Hitro skličemo ljudi in vojake, ki so se že razhajali. Žalostni obrazi se zopet razvesele. Nekaj spovedi, nato sv. maša v lepi, novi kapelici. Pridiga, seveda v hrvaškem jeziku. Ministrant še »Amen« ne zna in zvoniti tudi ne.

Po maši stranke zaradi poroke: Dva pravoslavna. Mož, ki mu prava žena še živi, bi se rad poročil z drugo, s katero ima že tri otroke. Pravoslavni da zahtevajo za ločitev in ponovno poroko preveč denarja, pa bi oba prestopila v katoliško vero, če jih poročim. Misliata, da jih kar na mestu morem poročiti. In še to pravita: »Saj prestopiva v katero koli vero, da se le moreva tam poročiti.« — Neki podoficir bi se rad poročil s pravoslavno in bi ona še ostala pravoslavna. — Žena, ki je bila katoličanka, pa je zaradi poroke prestopila v pravoslavje, želi priti nazaj v katoliško vero. — In še marsikaj.

Otroci me čakajo, da jih poučujem verouk. Deloma so iz gimnazije, večinoma pa iz ljudske šole. Kako nevedni so mnogi. Niso sami krivi. — V šoli nimajo verouka, starši so brezbrižni in sami nepoučeni. Nova deklica je danes tu. Devet let ima, pa je danes po krstu prvikrat videla duhovnika, prvikrat bila pri maši, ne zna nobene molitve, niti pokrižati se ne zna. V šolo sploh ne hodi,

predaleč biva na revni kmetiji. Dobra katoliška družina je zanjo slučajno zvedela in deklica bo danes ves dan tukaj gost, da bo vesela in vsaj vedela, da je katoličanka.

Hitej moram še v gimnazijo, da bom »uradno« pri prisegi novega profesorja — katoličana Slovence. Na gimnaziji sta že dva katoličana profesorja in dve profesorici. Pri prisegi teh sem bil že prej. Ko greva s profesorjem Slovencem po mestu, srečava drugo dvojico: veleški sodnik v družbi z gledališkim igralcem v Skoplju — obo Slovence. Tako smo se našli: sodnik, profesor, igralec in duhovnik — sami Slovenci sredi Makedonije. Na vseh krajih in v vseh službah so Slovenci. Skupno pa jim je to, da vero in duhovnika na splošno bolj spoštujejo kot v Sloveniji in da vsi želijo čimprej priti nazaj v domače kraje.

Popoldne se zopet zberemo v kapelici: Slovenci, Hrvatje, Madžari, Nemci, Makedonci, Albaneji. Za verne duše molimo rožni venec in litanijske, večini že pozabljenje molitve. Polet gremo s svečami v rokah na pokopališče, strmo po bregu. Če bi deževalo, ne bi mogli dojeti. Pokopališče je precej zapuščeno. Kdo bo okrasil grob vojaka, ki ga je kruta malarija, oblastna gospodarica teh krajev, spravila v to kamnitno zemljo? Ali grob delaveca, ki se je izčrpal v delu pri novi železnici in mostovih? Ko pojmem molitve za rajne, tečejo mnoge solze po licih in padajo na grobove onih, ki jim je izgnanstvo v Makedoniji pripravilo prezgodnji počitek v tuji zemlji. Ali bodo tudi oni trohneli tukaj? Ne želijo biti ločeni od grobov svojih rajnih, ne želijo, da bi umrli tukaj. Tриje prazniki so, ki tukajšnje katoličane predramijo in na svojo vero spomnijo: Božič, Velika noč in Vsi sveti.

Ko sem se že odpravljal nazaj, pride neka starejša gospa in prosi, če sme pomoliti v kapeli. Te še nisem nikoli videl. Ko je odmolila, je vzela križ z oltarja in ga poljubila. Odšla je brez besede, a kot da ji srce ne pusti, se je vrnila nazaj v kapelo in tam izbruhiila v takoj presunljiv jok, da sem jo vprašal, kaj ji je. Izpovedala je svoje gorje. — Ni vedela, da je tu katoliška kapela, videla

je pa ljudi na pokopališču in je prišla sem. Sama je na sveiu. Oče ji je pokopan drugod, mati drugod, brat drugod in sestra drugod. Katoličanka je, doma v Slavoniji. Poročila se je s pravoslavnim. Mož pa je velik pijanec, surov, kot brez srca, vsak dan jo muči. Ne pomaga nobena prošnja in ne grožnja, misli kar na samomor. Že 10 let traja ta pekel in sama se čudi, da je vzdržala in je še vedno skupaj z možem. Ni ji več živeti, nikogar nima, ki bi ji pomagal. Med jokom je razodela toliko človeške bede in obraz, od solz razoran, je izpričeval tako trpljenje, da se mi je zasmilila. Nazadnje je povedala: »Domači duhovnik me je svaril pred poroko s pravoslavnim in napovedal, da bo zakon nesrečen, pa ga nisem poslušala...«

Tolažil sem jo z edino tolažbo — Kristusom. Da je do sedaj vzdržala, je pomagal drobec vere, ki jo je še ohranila. Pravi, da bo sedaj več molila in k maši prišla, kadar bo. Mislit sem pa, da je ta duša dovolj pretrpela za svoj greh in da se bo Usmiljeni usmilil te jokajoče žene, ki je tako vroče poljubila križ z oltarja.

To in ono

Bolnikom bomo delili adventno sveto obhajilo po domovih v kvatrnom tednu. V Tržiču in Bistrici bo sv. spoved 20. in sv. obhajilo 21. decembra. V Dolini bomo delili sv. zakramente 19. in pri Sv. Ani 20. decembra.

Božično obdarovanje revnih otrok ima tudi letos v načrtu dekliška Marijina družba. Prošnje in želje sprejema prednica družbe in seveda tudi — darove.

Mohorjeve knjige pridejo pač kmalu. Naročniki naj jih takoj vzamejo v župnijski pisarni. Če le mogoče, naj vsak naroči knjige takoj za prihodnje leto.

Nove delavske knjižice morajo imeti vsi delaveci do novega leta. Občine, ki knjižice izdajajo, zahtevajo za podatke matične izpisne župnijskih uradov. Kako je prav, da imajo tudi za to zadevo družin pri roki urejen družinski list! Ta zadostuje. Že pol leta hodijo neprestano mnogi v župnijski urad po podatke. Vsak jih dobi, kdor je le v kakšni matični knjigi vpisan. Med božičnimi prazniki pa tržiški župnik zaključuje že cer-

kvene račune in ima vsepolno dela. Zato naj v začetku decembra vsak, ki potrebuje še kakšne izpisne iz župnijskega urada, pride ponje. Jasno je tudi to, da bo v adventu župnik ob nedeljah dopoldne moral bolj upoštevati spovednico kot pa pisarno!

Prvo zaprto spovednico smo dobili v našo cerkev ravno za praznik Vseh svetnikov. Iz raznih razlogov imajo take spovednice že v mnogih cerkvah. Večkrat so izrazili tozadenvno željo že tudi spovedanci naše župnije. Na župnikov poziv je bila ta želja tudi dejansko izražena na žegnansko nedeljo — pri cerkvenem darovanju. Pripravno je pri nas, da so tri spovednice, v katerih redno spovedujemo, v isti kapeli. Spovedenci se lahko lepo razdelijo. Bili sta pa obe kaplanski spovednici že razrahljani in preveč skupaj. Večkrat je kdo tožil, da glasovi prihajajo iz spovednice v okolico; tovarne prinašajo pač mnogim nagnutost. Predvsem iz tega vzroka je bila ena spovednica lepo preurejena in je zaprta. Poskrbljeno pa je bilo, da ni nastal zabolj. Ohranjena je bila stara okrogлина in je spovednica res lepa in praktična. Še druga kaplanska spovednica čaka enake rešitve. Upam, da bo ta takoj po novem letu urejena. Župnikova spovednica pa ostane pri stari obliki. Stoji zase in ob karmelskem oltarju ni prostora za kakšno razširitev.

Namesto venca svoji pokojni materi Mariji je daroval g. Kralj Andrej Vincencijevi konferenci 100 din. Iz istega vzroka tudi nečakinja Anžur Alojzija 50 din. — Bog povrni!

Prihodnja številka našega župnijskega lista izide že pred božičnimi prazniki.

Oznanila za december

Ves advent so zornice zjutraj ob šestih, ko je sv. maša pred Najsvetejšim. Vsak dan je tudi prilika za sv. spoved.

Devetdnevница na čast Brezmadežni se vrši v cerkvi sv. Andreja pred oltarjem Brezmadežne od 29. novembra do praznika vsak večer ob pol osmi uri.

1. Državni praznik zedinjenja. Po osmi sv. maši je slovesna zahvalnica in predpisane molitve. Ta dan je tudi prvi petek v mesecu z običajno jutranjo pobožnostjo. Na predvečer je skupna molitev svete ure v župnijski cerkvi od osme do devete ure zvečer.

3. I. adventna nedelja. Pri šesti sv. maši je pričetek zornic. To jutro naj že številni moški

prejmejo sv. obhajilo za advent, ker je ta dan tudi prva nedelja v mesecu.

4. Sv. Barbara. Ob pol osmih je sv. maša v cerkvi sv. Andreja.

6. Sv. Nikolaj. Ob pol osmih je sv. maša v cerkvi sv. Andreja.

8. Zapovedan praznik Brezmadežne. Ob šestih in desetih je sv. maša pred Najsvejetejšim in z dvema blagoslovoma. Ob desetih je peta sv. maša. Popoldne ob dveh je govor in nato slovesne pete litanije Matere božje, nato pa prireditev Marijinih družb v dvoranì.

10. II. adventna nedelja. Službe božje so v načudnem redu.

15. Sv. Lucija. Ob pol osmih je sv. maša v cerkvi sv. Andreja.

17. III. adventna nedelja. Službe božje kot vsako nedeljo.

20., 22., 25. kvatrni dnevi. V sredo in soboto je zaukazan zadržek v jedi, a je dovoljeno jesti meso, v petek je strogi post.

21. Sv. Tomaž, apostol. Ob šestih je farna sv. maša.

24. IV. adventna, kvatrna nedelja in vigilia k prazniku Rojstva našega Gospoda. Po šesti sv. maši ostane Najsvejetejše izpostavljenlo še pol ure za uro molitve za duhovnike, za katere se moli predpisana molitev tudi po pridigah in pri večernicah. Pred cerkvijo bo pušča za reveže Vincencijeve konference. Večernice bodo to nedeljo ob 5 popoldne. Posta k Božiču ta dan ni, ker je nedelja. — Zvečer ob 11 so slovesne jutrnjice z zahvalnico o polnoči. Nato je slovesna peta sv. maša — polnočnica. Po polnočnici se deli tudi sv. obhajilo. Spodobi se, da dotični, ki želi po polnočnici prejeti sv. obhajilo, nekaj ur prej ničesar ne zaužije.

25. Rojstvo našega Gospoda Jezusa Kristusa — Sveti dan. Ob pol šestih se prično tri sv. maše, druga je pred Najsvejetejšim. Ob pol osmih se zopet prično tri sv. maše. Ob pol desetih je tiha sv. maša. Ob desetih je velika slovesna peta sv. maša pred Najsvejetejšim z dvema blagoslovoma in z leviti. Med šesto in deseto sv. mašo je običajno darovanje mož in žena. Popoldne ob treh so slovesne litanije Matere božje.

26. Sv. Štefan, nezapovedan praznik. Službe božje so kakor ob nedeljah. Po deseti sv. maši je blagoslov soli.

27. Sv. Janez, apostol in evangelist. Ob šestih je orglana farna sv. maša.

28. Spomin nedolžnih otročičev. Ob šestih je orglana farna sv. maša.

31. Nedelja v osmini Rojstva Gospodovega in god sv. Silvestra, zadnji dan leta. Službe božje so v načudnem redu. Popoldne ob štirih so slovesne litanije z zahvalno pesmijo za vse v letu 1939. prejete dobrote.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: shod 3., vesoljna odveza 8. in 25.

Dekliška Marijina družba: shod, skupno sv. obhajilo in prireditev 8.

Marijina družba za žene: shod 8., skupno sv. obhajilo 10.

Marijini vrteci: po napovedi gg. veroučiteljev.

Mladinska pobožnost: 17. popoldne.

Melitvena pomoč KA: Vsak petek zvečer ob osmi uri.

Adventna šolska sv. spoved: Meščanska šola 2., dečki tržiške ljudske šole 9., deklice tržiške ljudske šole 16. Vedno popoldne ob 5 in drugo jutro po osmi sv. maši skupno sv. obhajilo. Šentanski in dolinski šolarji naj pridejo k sv. spovedi v nedeljo 10. in na praznik 8. decembra zjutraj do osme ure.

Župnijska kronika za oktober

Oktobra v naši župnijski rojenih: 8.

Oktobra v naši župnijski poročeni:

- Ličen Albin, čevljarski pomočnik, Tržič, Ljubljanska cesta 48 in Ovsenek Marija, predilniška delavka, Tržič, Ljubljanska cesta 8, poročena 7. oktobra.
- Ahčin Franc, mizarski pomočnik, Leše 12 in Clemente Vida, služkinja, Tržič, Glavni trg 25, poročena 22. oktobra.

Oktobra v naši župnijski umrli:

- Dobrin Franc, občinski ubožec — vdovec, rojen pri Sv. Ani 8. IX. 1853, poročen 29. I. 1883, umrl v Tržiču, Cerkvena ulica 21, dne 5. oktobra.
- Meglič Katarina, hči delavca pri »Peko«, rojena 1. XII. 1937, umrla na Bistrici štev. 1, dne 11. oktobra.
- Selko Franc, kleparski vajenec, rojen v Mo-kronogu 17. VIII. 1920, umrl v Tržiču, na Blekah štev. 7, dne 26. oktobra.

Oktobrska poročila od drugod:

- Zumer Jožef, sin Jožefa in Stanislave iz Tržiča, se je rodil v Selcih 25. X. 1939.
- Cretnik Marija, hči delavca Martina, rojena v Tržiču štev. 160 dne 2. II. 1925, se je poročila v Vukovaru 14. oktobra 1939. Pred poročni oltar jo je popeljal Horvath Anton.
- Dovžan Janez, rojen v Tržiču 6. III. 1906, se je poročil v cerkvi sv. Frančiška v Ljubljani 16. X. 1939. Primožič Ljudmila je postala njegova žena.
- Masterl Iva, hči Janeza, rojena v Tržiču št. 44 dne 27. X. 1904, se je poročila na Brezjah 25. X. 1939. V zakon jo je vzel Pirc Gregorij iz Krope.
- Ahačič Jožef, hči lovca Kristijana, rojenega pri Sv. Ani št. 45 dne 4. IV. 1901, je umrla na Studencu pri Ljubljani 27. X. 1939.